

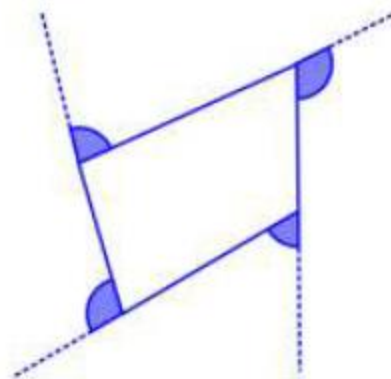
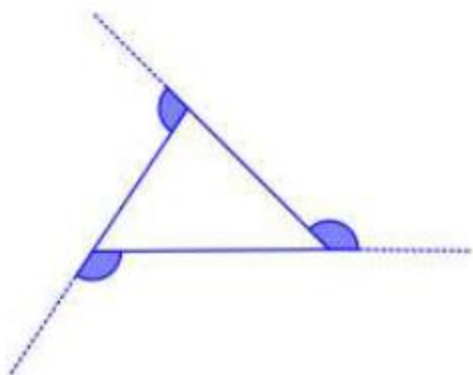

درس پنجم

زاویه های خارجی

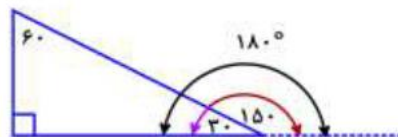

در چندضلعی‌های محدب، زاویه‌ای که در هر رأس بین یک ضلع و امتداد ضلع دیگر تشکیل می‌شود، زاویه خارجی آن رأس نامیده می‌شود.

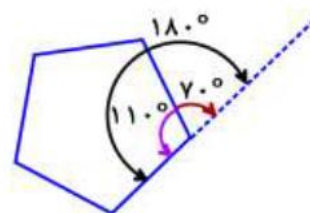

مثال:

نکته ۱: در چندضلعی‌های محدب مجموع هر زاویه داخلی با زاویه خارجی متناظرش برابر است با 180° .

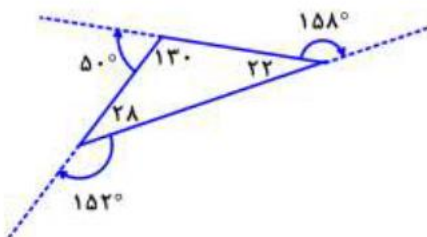
$$30^\circ + 150^\circ = 180^\circ$$

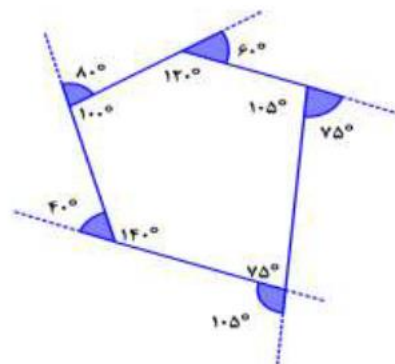
$$110^\circ + 70^\circ = 180^\circ$$

مثال

نکته ۲: در چندضلعی‌های محدب، مجموع زاویه‌های خارجی 360° است.

$$152^\circ + 158^\circ + 50^\circ = 360^\circ$$

$$105^\circ + 140^\circ + 80^\circ + 50^\circ = 360^\circ$$

مثال

سؤال ۱: در شکل مقابل، اندازه x چند درجه است؟

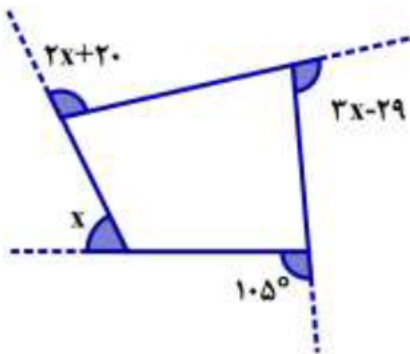
پاسخ: $x = 44^\circ$

مجموع زاویه‌های خارجی در چندضلعی‌های محدب برابر است با 360 درجه

$$(2x + 20) + (3x - 29) + 105 + x = 360$$

با حل معادله مقدار x را بدست می‌آوریم.

$$6x + 96 = 360 \rightarrow 6x = 360 - 96 = 264 \rightarrow x = \frac{264}{6} = 44 \rightarrow x = 44$$

نکته ۳: در چندضلعی‌های منتظم زاویه‌های خارجی برابرند، بنابراین برای بدست آوردن اندازه یک زاویه خارجی می‌توان 360° را بر تعداد زاویه‌های خارجی تقسیم کرد.

$$\text{اندازه هر زاویه خارجی در } n \text{ ضلعی منتظم} = 360 \div n$$

📖 مثال: اندازه هر زاویه خارجی در ده ضلعی منتظم برابر است با: $360 \div 10 = 36$

◀ **سؤال ۲:** اگر اندازه یک زاویه داخلی n ضلعی منتظمی 156 درجه باشد، تعداد اضلاع چندضلعی را بیابید.

پاسخ: 15 ضلعی منتظم، می‌دانیم مجموع هر زاویه خارجی با زاویه داخلی متناظرش برابر است با 180° .

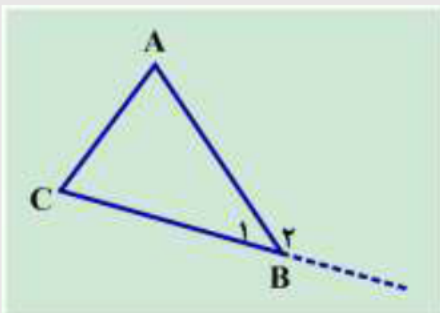
پس: اندازه هر زاویه خارجی n ضلعی منتظم $24^\circ = 180 - 156$. با توجه به اینکه می‌دانیم مجموع زاویه‌های

خارجی باید 360° شود. بنابراین n ضلعی مورد نظر سؤال 15 ضلعی منتظم است $360 \div 24 = 15$.

نکته ۴: در هر مثلث، اندازه هر زاویه خارجی با مجموع دو زاویه داخلی غیرمجاورش (دو زاویه داخلی که

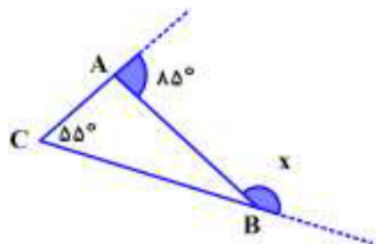

کنارش قرار ندارند) برابر است.

$$\begin{cases} \hat{A} + \hat{B}_1 + \hat{C} = 180^\circ \\ \hat{B}_1 + \hat{B}_2 = 180^\circ \end{cases} \rightarrow \hat{B}_2 = \hat{A} + \hat{C}$$

سؤال ۳: در شکل مقابل زاویه x چند درجه است؟

پاسخ: $\hat{x} = 150^\circ$ ، ابتدا زاویه داخلی A را بدست می آوریم: $180 - 85 = 95$

حال با استفاده از نکته قبل زاویه x را تعیین می کنیم $\hat{x} = 95 + 55 = 150$

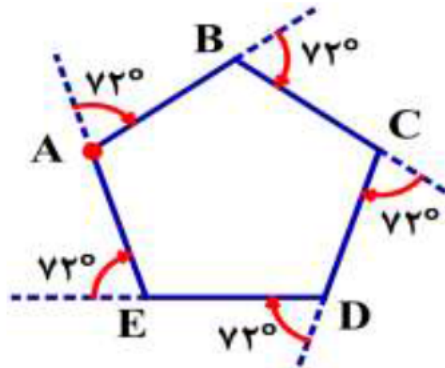

نکته ۵ : هرگاه روی محیط یک چندضلعی محدب حرکت کنیم به اندازه زاویه‌های خارجی شکل می‌چرخیم، یعنی (360°) .

مثال: لاک‌پشتی برای پیمودن محیط ۵ ضلعی منتظم از نقطه A شروع می‌کند وقتی می‌خواهد از روی ضلع

AB روی ضلع BC قرار بگیرد به اندازه زاویه خارجی $\widehat{B}$ می‌چرخد و بعد به اندازه زاویه خارجی $\widehat{C}$ و .... پس تا وقتی

دوباره به نقطه A برگردد روی هم 360° می‌چرخد.

$$5 \times 72 = 360^\circ$$

نکته: برای به دست آوردن تعداد قطرهای چند ضلعی از رابطه ی $\frac{n(n-3)}{2}$ استفاده می‌کنیم.

$$\frac{7(7-3)}{2} = \frac{7 \times 4}{2} = 14$$

مثال: ۷ ضلعی دارای چند قطر است؟

$$\text{مجموع زاویه‌های داخلی و خارجی } n \text{ ضلعی} = n \times 180^\circ = 180^\circ n$$

$$\text{مجموع زاویه‌های داخلی } n \text{ ضلعی} = (n-2) \times 180^\circ = n \times 180^\circ - 2 \times 180^\circ = 180^\circ n - 360^\circ$$

$$\text{مجموع زاویه‌های خارجی } n \text{ ضلعی} = 180^\circ n - (180^\circ n - 360^\circ) = 180^\circ n - 180^\circ n + 360^\circ = 360^\circ$$